

Daniel Gil Solés

President del COBDC

daniel.gil@cobdc.org

a) Quins han estat els canvis més importants que esteu vivint des de la vostra presidència del COBDC i quina valoració feu de l'evolució de l'àmbit de la informació i la documentació en general, en els darrers 20 anys?

Tot just aquest mes de juny de 2015 va fer un any de la proclamació de la candidatura que tinc l'honor de presidir, i de què la nova Junta es posés a treballar. Un any encara és poc temps per a fer una valoració dels canvis viscuts, però comencem a detectar-ne alguns, que podriem resumir en dos: en primer lloc, hem aconseguit nous serveis de valor afegit, com ara que tots els col·legiats poguem fer préstec al CRAI de la UB, un fet que s'havia intentat anteriorment però que mai abans en la història del Col·legi s'havia aconseguit. I en segon lloc, gràcies a les celebracions de l'Any de les Biblioteques, hem aconseguit enfortir vincles amb la Generalitat, que ja ens ha incorporat com a un interlocutor bàsic i indispensable en el desenvolupament de qualsevol acció en l'àmbit de la BiD.

I pel que fa a l'àmbit de la BiD en els darrers 20 anys, la nostra professió ha experimentat canvis profunds que l'han modificat de dalt a baix. L'automatització del nostres catàlegs va ser el punt de partida: a partir d'aquí, hem viscut un procés progressiu i sense aturador que ens ha portat a ser una professió profundament tecnològica, i que basa bona part dels seus processos tècnics en un ús intensiu de la tecnologia. No obstant, hi ha una petita consideració en negatiu a fer: aquesta tecnificació de la professió no ha servit en absolut per a posicionar-la com a indispensable en precisament tots aquests àmbits. Ens hem tecnificat i som usuaris professionals experts de la tecnologia de la informació, la documentació i la comunicació... però això no s'ha traduït ni s'està traduïnt en un major impacte social i laboral.

b) Quins són els principals reptes de futur?

Tenim sobre la taula diferents reptes professionals importants, i que hem d'afrontar amb valentia, fermesa i decisió, ja que segons com ho fem dependrà la viabilitat i l'existència futura de la nostra professió i del nostre col·lectiu. En primer lloc, cal assegurar la viabilitat futura del Col·legi: cal mantenir un nivell mínim d'estructura i recursos que en permetin la seva supervivència abans que sigui massa tarda. En segon lloc, és totalment indispensable un nou impuls, una regeneració i una nova (re)valorització dels estudis universitaris del sector que els dotin de personalitat pròpia i en facin augmentar el seu nivell de visibilitat i de competitivitat. En tercer lloc, cal unificar a nivell de país de d'administracions estructures bibliotecàries paral·leles, amb recursos i capacitats diferents, i que han creat sistemes de primera i sistemes de segona. Cal corregir de forma urgent aquesta divisió i pensar com un sol sistema, tot salvant divisions administratives o polítiques, però que no han estat mai professionals. En quart lloc, cal augmentar la presència i la incidència de la nostra professió en el sector i en les empreses del sector privat, on encara la nostra presència no es valora ni es reconeix tot el que caldria. I finalment, en cinquè lloc, cal continuar amb la implantació efectiva, qualitativa i quantitativa del Mapa de Lectura de Pública arreu de Catalunya; i cal vetllar per la seva correcta aplicació, i fins i tot, en els casos que s'incompleixi, iniciar tràmits d'inspecció i de sanció, si així s'escau. I a més, calen de forma urgent plans nacionals per a les biblioteques escolars i també per als bibliobusos.

c) Quin perfil hauria de tenir el professional de l'àmbit en el futur?

Fan falta perfils més multidisciplinars, capaços d'afrontar i de donar respostes efectives als canvis en els rols i els usos de les biblioteques; canvis que han vingut per a quedar-se i que ja seran permanents. El perfil tècnic, de bibliotecari per dir-ho d'alguna manera "més clàssic" o "més pur" està en vies d'extinció. Aquest perfil, tot i que segueix sent necessari i imprescindible per a processos tècnics, s'acabarà diluïnt, i restarà en una segona línia de treball. Per contra, cal avançar cap uns perfils professionals amb dues característiques principals: per una banda, calen perfils més especialitzats, i que siguin experts en determinats camps de la nostra professió. Experts en biblioteques infantils, en gestió i direcció, en marketing cultural, en gestió de continguts, en digitalització, etc... Ens calen especialistes en aquests camps, que millorin el sector i elevin el nivell laboral, professional i científic de la mateixa. I per l'altra banda, cal que els bibliotecaris siguem multidisciplinars, i que en els nostres perfils incorporem el bagatge acadèmic i laboral d'altres professions. A les biblioteques i també al col·lectiu en si mateix li cal incorporar professionals d'altres sectors, que siguin capaços d'oferir a la professió tot una sèrie de coneixements que nosaltres no disposem. Em refereixo a reforçar la presència de perfils híbrids, que disposen de titulacions del nostre àmbit, però que a més en tinguin d'altres: econòmiques, empresarials, història, filologia, psicopedagogia, magisteri, etc. Aquesta diversificació fa que els perfils s'enriqueixin i puguin afrontar i veure la professió des d'un altra visió, segurament més oberta.

d) Cap a on creieu que hauria d'anar el Col·legi en el futur?

El futur del Col·legi, com en la majoria de col·lectius professionals, és incert. La desregulació en què vivim immersos ha impactat de ple en la seva línia de flotació, en els seus principis reguladors bàsics. Tot i així, penso que el futur del Col·legi hauria d'anar seguint aquests 5 punts: en primer lloc, potenciar el Col·legi com un prestador de serveis professionals de qualitat i exclusius, especialment pensats i dissenyats pels seus col·legiats, i que esdevingui un element de diferenciació tot augmentant el sentit de pertinença. En segon lloc, cal augmentar la presència territorial a la resta de Catalunya, i que el Col·legi deixi de ser vist com un Col·legi "de Barcelona" per la resta de col·legiats i col·legiades de la resta de Catalunya; cal que el Col·legi sigui una eina útil per a tots els membres, siguin d'allà on siguin, amb igualtat de condicions i d'accés. En tercer lloc, cal avançar cap a la internacionalització de l'acció del Col·legi: cal pensar en Catalunya primer, és clar, però no podem perdre l'oportunitat de crear aliances amb altres actors internacionals, que ens enforteixin fora de les nostres fronteres col·legials i de país. En quart lloc, cal que el Col·legi es posicioni com a un grup d'opinió, un *think tank* plenament reconegut, acceptat i que tingui la suficient i necessària fortalesa davant l'administració i l'opinió pública; el Col·legi ha de ser un interlocutor de primer ordre i totalment indispensable en temes que afectin directament la professió, i ha de ser capaç d'influir i modificar l'agenda pública. I finalment, cal un procés de reflexió conjunta, de tots nosaltres, per tal de valorar la conveniència o no d'incloure a molts professionals que treballen actualment a les biblioteques, que hi han treballat durant molts anys, que estan desenvolupant una tasca excel·lent i amb grans nivells de qualitat, dedicació i passió... Però que no poden passar a formar part del Col·legi, per tal d'engrandir-ne la seva massa social, la seva representativitat i la seva visibilitat.